

Utvalget for Statens Kunstnerstipend
post@kulturradet.no

Oslo 8. november 2020

Statens kunstnerstipend – innspill om kvotefordeling 2021

Vi viser til epost fra Statens kunstnerstipend av 28. oktober 2020 med ønske om innspill fra kunstnerorganisasjonene til kvotefordeling 2021.

Behovene i feltet

Populærmusikkfeltet som helhet er kanskje den delen av kulturlivet som er hardest rammet av koronakrisen, da denne gruppen mottar minimalt med støtte fra det offentlige. For populærkomponister er det ekstra ille, da ikke et eneste kompensasjon- eller stimuleringsiltak fra staten treffer vår gruppe. Se for øvrig omtale av rapporter fra Menon, BI CCI og Opinion i avsnitt om datagrunnlag.

Behovene er mildt sagt enorme.

Stipendgruppen populærkomponister disponerer fire seniorstipend og 24 arbeidsstipend. Det har kommet inn søknader fra 424 søkere til de faste og midlertidige stipendene i 2021, en økning på 87% i forhold til fjorårets 227 søkere. Til høstens ekstraordinære søknadsrunde kom det inn 432 søknader.

Økningen i årets to søknadsrunder er det tydeligste beviset på den krisen vår bransje står i akkurat nå. Men det viser også at kvoten av hjemler i et normalår er alt for lav, slik vi har påpekt år etter år. NOPA har nær doblet medlemsmassen av profesjonelle komponister, sangtekstforfattere og låtskrivere det siste tiåret, og har i dag ca. 1260 medlemmer. Dette utgjør bare en del av alle de som skriver musikk og sangtekst, og vi mener det derfor det er opplagt at kunstnergruppen populærkomponister må tildeles flere faste stipender.

Et godt bilde på dette vises også i vedlagt tabell; ingen annen kunstnergruppe har flere søknader per stipendhjemmel enn populærkomponistene.

Hvordan traff fordelingen i den første runden av midlertidige stipend behovene i feltet?

For en kunstnergruppe som i 2019 hadde 2,7% av antall hjemler i ordinær kvotefordeling fra Statens stipend (SKS), var det selvsagt svært gledelig at 11% av de ekstraordinære stipendene tilfalt populærkomponister. For de som har fått tildelt dette stipendet er tilbakemeldingen at det betyr enormt mye, men komiteen mottok langt flere søknader fra sterke kandidater i alle sjangere enn det fantes midler å dele ut.

NOPA oppfordrer derfor utvalget til å være enda tydeligere enn tidligere i år, og øke stipendandelen ytterligere i den kommende runden med ekstraordinære stipender.

Datagrunnlag som belyser levekår og livsgrunnlag

To undersøkelser publisert i juni 2020, en fra BI:CC/Musikkindustriens næringsråd (MIR)¹ og en fra BI:CCI /Menon² for Kulturrådet, slår fast at musikkbransjen generelt – og «populærmusikk-feltet» spesielt – er hardest rammet av koronakrisen. Dette er en del av kulturlivet som i svært liten grad mottar støtte fra det offentlige. Det finnes ingen institusjoner eller faste stillinger. Under normale omstendigheter klarer vi oss ganske bra alene, men tidene er ikke normale.

TONO har nylig gjennomført en undersøkelse sammen med Opinion³ om påvirkningen koronakrisen har for opphavere og musikkforlag. Ni av ti svarer at de tror de blir berørt av dette i stor eller svært stor grad i 2021 og 2022. To tredjedeler svarer at de allerede er berørt av konsertforbudet i stor eller svært stor grad.

TONO har estimert et tap på 80 millioner for 2020 i Norge, hvorav 43 millioner skulle tilfalt TONOs medlemmer (altså norske opphavere, i all hovedsak i populærmusikkfeltet). For konsertområdet i Norge er dette en nedgang på mellom 60 og 65%. I tillegg kommer tap i utlandet, som også ventes å bli betydelig for konsertfeltet. Dette er midler opphaverne skulle fått avregnet og utbetalt i 2021. Foreløpig har ikke TONO gjort noe estimat for inntjeningen i 2021, men gitt situasjonen er i skrivende stund, med nedstengninger av kulturlivet, er det all grunn til å tro at det også vil komme betydelige tap i alle fall i første halvår av 2021.

Ingenting annet treffer komponister og sangtekstforfattere

Det har kommet mange ordninger for å kompensere økonomien i kulturlivet under koronakrisa, men komponister og tekstforfattere har kommet svært dårlig ut av disse. I rapporten om *Krise og kreativitet i Musikkbransjen – koronakrisen 2020*, gjort av BI:CCI for MIR, blir det hevdet at noe av utfordringen er: – «sektorens «blandingsøkonomi», som innebærer flere arbeidsforhold (fast ansatt og innehaver av enkeltpersonforetak) og mange ulike inntektskilder (...)»⁴. Når de offentlige ordningene ikke er tilpasset den økonomien kunstnerne befinner seg i, faller mange utenfor.

Slik NOPA har oppfattet de politiske signalene, senest i møte med Kulturdepartementet fredag 6. november, ses de ekstra tildelingene til SKS som kompensasjon der ingenting annet treffer.

¹ <https://www.musikkindustrien.no/media/2250555/krise-og-kreativitet-i-musikkbransjen-koronarapport-mir-2020.pdf>

² <https://www.kulturradet.no/documents/10157/50dfb065-6071-4ba7-acd4-a5f3d7c50175>, fig. 6.1

³ https://www.tono.no/wp-content/uploads/2020/10/TONO_koronas-pavirkning-pa-opphavere_rapport_Opinion_sep-2020-002.pdf, side 6 og 7.

⁴ <https://www.musikkindustrien.no/media/2250555/krise-og-kreativitet-i-musikkbransjen-koronarapport-mir-2020.pdf>, side 30.

Dette for å bidra til aktivitet og skapende arbeid for kunstnere som er fratatt muligheten til å utøve sitt kunstneriske virke – eller tjene penger på dette – under korona-pandemien. Etter vårt syn betyr signalene fra Kulturdepartementet at en betydelig andel av de ekstraordinære stipendhjemlene må tildeles populærkomponister.

87% økning i antall søkere - Rettferdig fordeling av faste og ekstraordinære stipendhjemler

Vår bekymring er at populærmusikkfeltet vanligvis har en svært liten andel av tildelingene fra Statens kunstnerstipend. I mange år har vi rapportert at populærkomponister kommer svært dårlig ut. Skjønnlitterære forfattere, kunsthåndverkere og dansekunstnere er eksempler på noen kunstnergrupper som har hatt omtrent like mange søkere som oss, men som har et mangedoblet antall stipendhjemler disponibelt hvert år.

Dette vitner om en nedprioritering av populærmusikken gjennom en årrekke, og henger i våre øyne ikke på greip.

I lys av koronakrisen, og årets antall søkere, blir det hele enda verre. Dersom denne bransjen skal overleve, må det offentliges satsinger bidra til at de som var levedyktige før krisen inntraff kommer seg helskinnet gjennom. Når konsertvirksomhet, reiser, live-fremføring og eventjobber er fraværende og til og med blir forbudt igjen, anser vi stipender for å skrive ny musikk som en god bruk av statens midler.

I populærmusikken rammer pandemien alle: de største poplåtskriverne sliter like mye med å få hverdagen til å gå rundt som en enkel trubadur. Krisen rammer også på tvers av alle sjangere.

NOPA mener derfor at vårt kunstfelt må tas på alvor, og mener de fire nye faste stipendhjemlene bør tildeles populærkomponister.

Gitt situasjonen beskrevet over mener vi videre at minst 100 av de midlertidige hjemlene bør tildeles populærkomponister.

Ta gjerne kontakt om det er noe mer dere ønsker informasjon om, eller om det er noe vi kan bistå med.

Lykke til med arbeidet!

Ole Henrik Antonsen, styreleder

Tine Tangestuen, adm. leder

Vedlegg: Antall søkere i kunstnergruppene 2019 og 2020

Antall søker til SKS 2019 / 2020	2019	2020	Økning 2019-2020	Totalt antall stipendjemler	Antall søkere 2020 per hjemmel
Stipendkomité	Søkere	Søkere	søkere		
Stipendkomiteen for andre kunstnergrupper	272	316	16 %	31	10
Stipendkomiteen for arkitekter	19	21	11 %	0	--
Stipendkomiteen for barne- og ungdomslitterære forfattere	116	125	8 %	24	5
Stipendkomiteen for billedkunstnere	1460	1540	5 %	392	4
Stipendkomiteen for dansekunstnere	236	257	9 %	53	5
Stipendkomiteen for dramatikere	104	177	70 %	18	10
Stipendkomiteen for faglitterære forfattere og oversettere	58	88	52 %	7	13
Stipendkomiteen for filmkunstnere	237	324	37 %	25	13
Stipendkomiteen for folkekunstnere	34	68	100 %	7	10
Stipendkomiteen for fotografer	124	152	23 %	29	5
Stipendkomiteen for interiørarkitekter	6	13	117 %	0	--
Stipendkomiteen for journalister	6	3	-50 %	0	3
Stipendkomiteen for komponister	162	219	35 %	27	8
Stipendkomiteen for kritikere	62	54	-13 %	13	4
Stipendkomiteen for kunsthåndverkere	276	305	11 %	154	2
Stipendkomiteen for musikere, sangere og dirigenter	433	695	61 %	65	11
Stipendkomiteen for populærkomponister	227	424	87 %	28	15
Stipendkomiteen for sceneinstruktører	56	54	-4 %	8	7
Stipendkomiteen for scenografer og kostymedesignere	48	54	13 %	7	8
Stipendkomiteen for skjønnlitterære forfattere	246	296	20 %	93	3
Stipendkomiteen for skjønnlitterære oversettere	40	54	35 %	8	7
Stipendkomiteen for skuespillere og dukkespillere	238	257	8 %	33	8
Stipendkomiteen for teatermedarbeidere	3	11	267 %	0	11